

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Typ posudku: posudek vedoucího

Autorka práce: Bc. Bohumír Židek

Název práce: Liberální kritika a reformy sociálního státu na příkladu chilské penzijní reformy

Autor posudku: Ing. Mgr. Olga Angelovská

Autor si vybral téma penzijní reformy. Oceňuji, že k tématu přistoupil originálním způsobem. Autor se zaměřil na chilskou a švédskou penzijní reformu, kterou hodnotí optikou liberálního přístupu.

Hlavní cíl „zmapovat, nakolik se liberální ideje dokážou promítnout do konkrétních reform welfare state, a to na příkladech chilské a švédské penzijní reformy“ (str. 3) byl v práci téměř naplněn. Dva dílčí cíle (srov. 4) byly v práci naplněny.

Autor staví na kvalitativním přístupu a na práci se sekundárními daty. Kromě práce s dokumenty využil i **metodu** rozhovorů. V práci chybí konkrétnější popis metod a případná diskuze jejich užití. V dané kapitole *1.8 Struktura práce a použité metody* by bylo vhodnější věnovat více prostoru metodám a méně detailnímu popisu struktury práce.

Stěžejním **teoretickým** východiskem je teorie veřejné volby, se kterým autor dále pracuje i v analytické části práce. Teoretické části předchází vymezení liberálního pojetí sociální politiky, kde autor prokazuje svoji schopnost pracovat s českou i zahraniční odbornou literaturou. Přesto mám ke kapitole několik poznámek. Předčasné důchody vedly ke snižování nezaměstnanosti, ale ne k upravování statistik nezaměstnanosti (str. 13), mimochodem obdobný jev lze vypočítat i v jiných evropských státech Německo nebo Česká republika devadesátých let. Vzhledem k uvedenému textu je potřeba odlišit vědomé úpravy statistik od přirozených dopadů společenských jevů. Podkapitola 2.2.2 (str. 16 -19) a 2.2.5 (str. 25-27) působí trochu jako výpisky Tomasiho publikace a chybí diskuze s jinými zdroji. Není pak zřejmé, co je přidaná hodnota. Na druhou stranu autor na základě Tomasiho textu postavil svou operacionalizaci (str. 28). Uvítala bych jen vysvětlení, proč u některých indikátorů je třibodová a u druhých sedmibodová škála. Některé informace jsou zajímavé, ale vzhledem k tématu redundantní. Bylo by možné je přesunout do poznámky pod čarou (např. str. 23 odhady příjmů americké rodiny). Teorie veřejné volby je dobře zpracovaná. Kapitola 2.3.1.1 Staří lidé jako zájmová skupina by si naopak zasloužila ještě větší rozpracování zejména proto, že na ni autor v analytické části odkazuje. Kapitulu 2.4 Otázka produktivity autor uzavírá komentářem, že „nelze říct, že by tyto dva přístupy byly v liberálním myšlení dominantní“ (str. 35), ale nezdůvodňuje, proč se tedy těmto přístupům věnovat.

V kapitole 3.1 Důchodová reforma (str. 36, 37) bych se méně odkazovala na publikaci Tomeše, jde o učebnici. Autor ale odkazuje i na další relevantní zdroje. Postrádám vysvětlení, proč je NDC považována za slepou uličku (str. 37).

V **analytické části** věnované Chilské reformě se podařilo autorovi sesumírovat zajímavé údaje. Na druhou stranu je kapitola zbytečně popisná. Údaje ke komparaci se Švédskem by bylo vhodnější uvést až po představení švédského systému (str. 47).

V textu někdy postrádám jasnější vymezení autora k problematice. Např. na str. 50 autor píše „...*Tyto údaje naznačují pozitivní vliv reformy na ekonomiku. Odpůrci systému však takový závěr mohou zpochybnit poukázáním na to, že korelace mezi pozitivním vývojem ekonomiky a reformou ještě nedokazuje kauzální vztah mezi těmito jevy...*“ ale k čemu se tedy kloní? Jde o pozitivní nebo negativní jev? Zajímavé by bylo také více rozebrat, proč např. vláda upustila od návrhu zřízení statní společnosti APF (str. 51). Šlo o ideologické, politické či ekonomické důvody?

Na str. 52 autor píše „...*bez ohledu na původ dat...*“, ale se snížením chudoby autor pracuje jako s jedním z argumentů, proto považují původ dat za vysoce relevantní. (str. 52)

V analytické části bych ocenila jasnější argumenty, proč byla zvolená konkrétní výše kritérií. (str. 55) Co znamená termín „sebe-autorství části společnosti“? (str. 55) Vágní je také zmínění o rezervách reformy. Jaké rezervy konkrétně měl autor na mysli? (str. 55) Nesouhlasím zcela s argumentem o růstu vládních úspor, dle grafu na str. 56 se po zavedení reformy nevrátily na úroveň před reformou.

Podkapitola 3.3.2.6.1 *Lotyšský mix* (str. 63, 64) působí v rámci kapitoly o Švédsku nepatřičně, vhodnější by bylo ji umístit až za kapitolu o Švédsku.

V případě dat o chudobě ve Švédsku bych doporučila konfrontovat údaje o chudobě i s jinými zdroji. (str. 66)

Čtvrtou kapitolu založenou na rozhovorech s českými liberály považuji za zajímavou a originální. U grafu na str. 74 je nesmyslně nastavena škála osy y (půlbody) a chybí vysvětlení, proč je jen 18 místo 21 zmíněných autorů. Zapomněl student započítat odpověď jednoho respondenta nebo někteří liberálové neuvedly 3 autory? (str. 74)

V kapitole 4.2 bych doporučila uvést výroky tak, jak je autor předkládal respondentům. Čtenář by lépe pochopil, na co respondenti přesně reagovali. (str. 75-80). Oceňuji převod odpovědí ve vztahu k politické filozofii.

Závěr práce by se mohl pohybovat v obecnější rovině a autor by nemusel detailně opakovat, kdo co řekl (str. 90-91).

Struktura práce je více méně přehledná. V práci se objevilo několik překlepů, ale v tolerovatelné míře. V celé práci autor prokazuje stylistickou dovednost i když někdy se mírně odklání od striktně akademického textu, text je správně zformátovaný a citace odpovídají normě.

Z výše uvedených důvodů a s ohledem na intenzivní konzultace v počátcích psaní práce doporučuji práci přijmout k obhajobě a hodnotit ji známkou „D“.

Datum: 18. září 2018

Podpis: